

EESTI SPORDI infoleht

***Kaaberma usub Eesti
vehklemise tulevikku . . .lk 8***

Foto: Toomas Huik

WADA peakorter kolis Montreali . . . . .lk 3-4

Eesti poksi geograafia laieneb . . . . .lk 7

Tartus toimus sporditeaduse tippkonverents . . .lk10

OLYMPIC VIIB OLÜMPIALE!

Olympic Casino Group
on Eesti Olümpiakomitee ametlik partner,
toetades selle kaudu eesti sportlaste osalemist
olümpiamängudel.

A – aktuaalne

Teema: WADA koosolekud Tallinnas 4

Tallinnas kahepäevase koosoleku pidanud Maailma Anti-doping Agentuuri WADA alaliseks asukohalinnaks valiti Kanada linn Montreal. Ühe olulise punktina allkirjastasid WADA president Dick Pound ja Euroopa Liidu spordi eest vastutav komisar Viviane Reding lepingu, mille kohaselt EL eraldab WADA-le kaks miljonit eurot dopinguvastaseks võitluseks. Lisaks arutati koosolekul WADA strateegilisi tulevikuplaane, võistlusväliste dopingutestide programmi, veretestide korraldamise küsimusi, sõltumatu kontrollsüsteemi loomist, Salt Lake City olümpiamängude dopinguproovide läbiviimist, sportlaste dopingupasside kasutuselevõtmist ning planeeriti erinevate töögruppide tegevust.

Teema: spordisaavutuste premeerimisest 6

Kultuuriministerium esitas valitsusele muudatuse kava, mis peaks käivituma järgmisest aastast. Kava saab vaadata kahe omavahel seotud sammuna. Esimene samm puudutab aastasisest premeerimist. Vabariigi valitsus premeeriks sportlast vaid siis, kui saavutusel on suur tähtsus kogu Eestile ja see toob Eesti elanikele eriti tugeva positiivse elamuse. Kultuuriministeriumi põhimõtte kohaselt ei saa unustada treenereid. Teise sammuga suurendatakse 24. veebruaril välja antavate riiklike spordi- ja kultuuripreemiade arvu ja summa suurust.

Uued tuuled: Audentes alustas spordijuhtide koolitamist 7

Audentese Kõrgemas Ärikoolis on alates tänavusest õppeaastast võimalik tavaliste majanduserialade kõrval omandada bakalaureusekraad ka sporditöö juhtimise erialal.

B – organisatsioonid ja isikud

Alaliit: poksijad loodavad jõuda olümpiale 8

Persoon: Kaido Kaaberma on optimistlik 9

Kolmedel olümpiamängudel Eestit esindanud epeevehkleja Kaido Kaaberma on täis usku Eesti vehklemise tulevikku. "Kolm-neli aastat tagasi oli küll selline tunne, et meie alal järelkasvu nagu ei tulegi. Nüüd tunnen rõõmu – ka vehklemises pole järjepidevus kuhugi kadunud," tunneb Kaaberma siirast heameelt.

EOK-ESK: augustikuu tegevuse ülevaade 10

Teadus ja meditsiin 11

Sporditeaduse teemadel arutleti Tartus, dopinguteemadel Helsingis.

Teised asutused, organisatsioonid ja alad 12

D – rahvusvaheline

Sündmustest Soome spordielus 14

E – kommentaar

Kommentaari: Saku Suverull Eesti suusatamise arengu kontekstis? 15

Premeerimine kütab kirgi

Spordisaavutuste premeerimine on kütnud kirgi kogu taasiseseisvumise aja ehk viimased kümme-aastat. Tegelikult hakkas kadedusest preemiatest ilmajääjaid närima juba 1988. aastal, kui olümpiavõitjaks kroonitud Erika Salumäe ja Tiit Sökk laulva revolutsiooni eufoorias valitsuselt majad teenisid.

Viimastel aastatel on hakanud järjest rohkem kõlama hääli, mis soovivad medalitele kindlad preemiasummad määrata. 1997. aastal tegi otsa lahti Eesti Olümpiakomitee, kes hindas olümpiavõidu miljoni krooni vääriliseks ning lubas rahalise preemiad olümpial kuni esikaheksasse jõudnuile.

Riik ent pole preemiasummade kivisse raiumisega kiirustanud. Õigustatult, nagu selgub kultuuriministeriumi asekancleri Siim Suklese jutust. "Sportlased ja alaliidud saavad riigilt küllaltki olulist toetust nii spordi-, noorte- kui tippspordiprogrammide kaudu. Premeerimine on siiski eeskätt hea tahe ja tunnustamine, mitte dogmaatiline kohustus," arvab Sukles.

Praegune seadus ütleb, et "väljapaistvate sportlike saavutuste eest ning sportlike tippulemiste stimuleerimiseks riiklike spordistipendiumide ja –preemiate määramise tingimused ja korra kehtestab Vabariigi Valitsus". Seni on määratud igal aastal üks preemia elutöö eest ja kolm aastapreemiat. Preemiad määrab Vabariigi Valitsus Eesti Spordi Nõukogu ettepaneku alusel, ettepanekuid preemiate kandidaatide kohta võivad teha ministeeriumid, maavalitsused, kohalikud omavalitsused, spordiorganisatsioonid ning teised juriidilised isikud ja asutused, kelle põhikirjas või põhimääruses on sätestatud spordialane tegevus.

Võimalusi kui palju!

Ent tüliõun on välja kasvanud seadustamata premeerimisest ehk preemiasummade määramisest kohe pärast mingit spordisaavutust, enamalt jaolt emotsioonide laineharjal. Viimase nelja aasta jooksul on valitsus kultuuriministri ettepanekul premeerinud silmapaistvaid sportlasi ja nende treenereid 3 370 000 krooniga, kuid teinud seda parema puudumisel reservfondist. Iga juhtumit on käsitlenud eraldi, preemiasummad on olnud enamasti erinevad. See ongi tüli majja toonud.

Spordirahvas, õigemini küll selle häälekamad esindajad, on nõudnud kindlate preemiasummade kehtestamist, ministeerium on juba mitu aastat neid ettepanekuid eiranud. Kas õigustatult?

Viitaks jälle seadusele, mis sätestab Vabariigi Valitsuse reservist raha eraldamise ja selle kasutamise korra. Vaba tõlgenduse kohaselt võib reservist teha eraldi suluudeks, mida ei ole ette nähtud riigieelarve kulu osades mitmes punktis. Põhimõtteliselt on eraldamise eelduseks siiski mingi erakorraline sündmus või vajadus. Suuremad spordisaavutused seda kahtlemata ka on.

Paar aastat tagasi kirjutas kultuuriminister Signe Kivi oma ametlikus kirjas: "Reservfondi vahenditest sportlastele ja treeneritele eraldatud summat silmapaistvate saavutuste eest tuleks käsitleda kui Vabariigi Valitsuse hea tahte avaldust. Seda toetust ei saa käsitleda kui teatud tasemega suurvõistlustel võidetud medalite väljaostmist Vabariigi Valitsuse poolt, milleks on seda mõnikord ekslikult peetud. Summa suurus on suuresti hetkeolukorra rahalistest võimalustest. Selle kohta on valitsus võtnud vastu iga kord eraldi otsuse, mingit korda selleks kehtestatud ei ole, mis poleks eelnevat arvestades ka otstarbekas. Arvestades Eesti spordisüsteemi põhialuseks oleva spordialakesse juhtimise põhimõtet, oleks võidetud medalite puhul kindla suurusega preemiate maksmiseks riiklikult kehtestatud kriteeriumid käsitletavad kui spordialakesse juhtimise sekkumine."

Siit tulebki välja uus probleemidepundar, mis muudab kindla preemiamiskriteeriumide kehtestamise komplitseerituks. Kas premeerimine peaks olema sportlaste lähetatud organisatsiooni asi või riigi probleem. Kas võimalus esindada riiki on preemia ja auasi? Kas ülepremeerimisega ei devalveeru riigi esindamine? Kas riigipoolses premeerimises ei peitu populismioht, eriti valimiseelsetel perioodidel?

Neile küsimustele vastamata ei saa arukalt lahendada ka preemiamisküsimust tervikuna

EESTI SPORDI infoleht

Eesti Spordi Infoleht September 2001, nr. 6 (6)
Ilmub alates 2001. a.

Vastutav toimetaja: Sven Sommer sven@eok.ee

Väljaandjad:

Eesti Olümpiakomitee
Regati pst 1, 11911 Tallinn
Tel. 3726398081
3726398082
3726398772
Faks 3726398773
E-post eok@online.ee
www www.eok.ee

Eesti Spordi Kesklüht
Regati pst 1, 11911 Tallinn
Tel. 3726398050
3726398051
Faks 3726398053
E-post esk@esk.spn.ee
www www.sport.ee

Paber: Antalis
Betooni 6
11415 Tallinn
Tel. 3726201562
3726201572
Faks 3726201572
E-post ave.aavastik@antalis.ee
kristina.viljat@antalis.ee
www www.antalis.ee

Trükk: Prisma Print
Tartu mnt 63, 10115 Tallinn
Tel. 3726115530
Faks 3726115531
E-post prisma@prismaprint.ee
www www.prismaprint.ee

Kujundus: Gromit E.S.T.
Akadeemia tee 21
12618 Tallinn
Tel. 3726397075
Faks 3726397074
E-post info@est.ee

WADA kolib Montreali

SVEN SOMMER

Tallinnas kahepäevase koosoleku pidanud Maailma Antidopingu Agentuuri WADA peateemaks kerkis oodatult organisatsiooni alalise asukohalinna valimine. Kanada linna Montreali 17 : 15 edu WADA senise kodulinna Lausanne'i ees oli pisut üllatav, kuid mitte ootamatu.

Foto: Terje Lepp

Richard W. Pound oli kanadalasena rahul Montreali valimisega Maailma Antidopingu Agentuuri asukohalinnaks. "Kanada on dopinguvastase võitluse liidrid," kinnitas Pound.

Kuigi 28 suvespordialaliitu väljendasid toetust WADA jäämisele Lausanne'i, oli antidopinguorganisatsiooni nn poliitiline tiib avaldanud arvamust, et sõltumatu organisatsioonina peaks WADA asuma ROK-ist ja alaliitudest eraldi.

Rahanumbrid otsustasid

Foto: Terje Lepp

WADA hindamiskomisjoni esimees, võrkpalli olümpiavõitja Robert Ctvrtlik jäi neutraalseks: "Kõik viis kandidaatlinna olid üsna võrdsed, igapähe olid oma tugevad küljed. Võitis parim."

Teised lõppvooru pääsenud kandidaatlinnad olid Bonn, Stockholm ja Viini. Kõik kandidaatlinnad läbi käinud WADA hindamiskomisjon esotsas võrkpalli olümpiavõitja Robert Ctvrtlikiga tõstis esile Montreali, Lausanne'i ja Viini. "Kõik viis kandidaati olid üsna võrdsed. Igapähe olid oma tugevad küljed: näiteks Montrealil finantspool, Lausanne'is tehniline külg, Viinis kontoriruumide paiknemine," hindas Ctvrtlik kandidaate, püüdes jääda neutraalseks.

Linna valinud WADA nõukogu respektse komisjoni arvamust – Bonn pudenes esimeses ja Stockholm teises ringis. Kolmandas välja kukkunud Viini kuus häält ei läinud siiski kõik Lausanne'i toetuseks. Niisiis ei saa rääkida Euroopa solidaarsusest, otsustavaks said ilmselt ka rahanumbrid.

"Money talks," lautasid ka kaotajate esindajad käsi. Valimistulemuste taustal võis

tõepoolest kuulda dollarite krabinat. WADA peakorter kolimisega Montreali kaanes Kanada ja Quebeci provintsi võimude lubadus lisarahastada antidopinguorganisatsiooni tegevust kümne aasta jooksul 10 miljoni dollariga, anda WADA kasutusse tasuta residents ning võimaldada 2 miljoni dollari ulatuses WADA paljurahvuselisele töötajakonnale maksuvabastust. Lühidalt – Montreali võidu tagas finantsiline kindlus.

WADA kanadalasest president Richard W. Pound säras rahulolust. "Kanada on dopinguvastase võitluse juhtmaid. Kanada rahvusvahelisimast linnast Montrealist saab WADA-le hea kodu," lubas Pound, märkides samas delikaatselt ära ka Lausanne'i senised teened.

WADA ja EL leppisid ära

Rahast räägiti Tallinna-nõupidamistel palju. Ühe olulise punktina allkirjastasid WADA president Dick Pound ja Euroopa Liidu spordi eest vastutav komissar Viviane Reding lepingu, mille kohaselt EL eraldab WADA-le kaks miljonit eurot dopinguvastaseks võitluseks. Lepinguga lõppes suvel kirgi üles küttnud vaidlus, kus EL-i komisjon teatas juuli keskpaigas, et loobub "juriidilistel ja poliitilistel" põhjustel WADA rahastamisest.

Lahkelide sügavam põhjus oli WADA siseses võimustruktuurides. Nimelt arvas EL, et kui Euroopa annab WADA eelarvesse 47,5 protsenti, peab Vana Maailma esindajatel olema WADA-s ka vastavalt võimupositsioone. Kuu ajaga saavutati siiski kompromiss, kuid WADA peab EL-i antud raha kasutama sihtotstarbeliselt.

Summast pool kasutatakse WADA kodulehekülje ja e-teenuste arendustegevuseks eesmärgiga tõhustada ennetavat tegevust ehk jagada infot keelatud ainetest ja nende kahjulikkusest. 700 000 eurot läheb sõltumatute vaatlejate lähetamiseks erinevatele suurvõistlustele ning 300 000 sportlaste dopingupasside projekti käivitamiseks. "Pass aitab meil levitada dopinguvaba mõtlemist," märkis Pound.

WADA tänavune eelarve on 14,3 miljonit dollarit, mis kõik tuleb ROK-ilt. Järgmise aasta eelarve kasvab tõenäoliselt 17 miljoni dollarini ning siis tuleb sellest pool olümpialiikumise kassast, teine pool aga juba riikide valitsustelt.

Salt Lake Citys uus EPO-test

Ka järgmise aasta eelarve suurim kuluarvutikel saab olema uurimistöe ning uute testimetodite väljatöötamine ja seniste edasiarendamine. Viimasel ajal on põhiliselt luubi all olnud vastupidavusala esindajate "lemmiktoidu" erütropoietiini (EPO) avastamisemethodi väljatöötamine, järjekorda ootab kasvuhormooni (HGH) testimenetluse ledimine.

Tänase seisuga kasutatakse tuleva talve olümpiamängudel Salt Lake Citys juba uut EPO-testi. Enamgi veel – kuna praeguseks

WADA missioon

WADA missioon on edendada ja koordineerida dopinguvastast võitlust spordis rahvusvahelisel tasemel.

WADA teeb koostööd rahvusvaheliste organisatsioonide, valitsuste, spetsialistide ning teiste ühiskondlike ja erasektori üksustega nagu näiteks:

- Rahvusvaheline Olümpiakomitee;
- rahvusvahelised spordialaliidud;
- rahvuslikud olümpiakomiteed;
- sportlased.

WADA koordineerib laiahaardelist antidopingu programmi rahvusvahelisel tasemel.

WADA ülesanne on välja töötada üldised ja efektiivsed meetmed, mis oleksid vastavuses rahvusvaheliste dopingukontrolli põhimõtete ja ning pööraksid erilist tähelepanu võistlusvälisele dopingukontrollile.

WADA teeb ettepanekuid dopingualastes küsimustes olümpialiikumise organisatsioonidele, rahvusvahelisele spordiorganisatsioonidele ja teistele organitele.

Foto: Virge Burjer

EOK president Tiit Nuudi ja kultuuriminister Signe Kivi kuulamas WADA tegevjuhti Harri Syväsalmit.

ollakse töödega graafikus, võetakse test tõenäoliselt kasutusele juba olümpiaeelset treeninguperioodil.

WADA ning suusatamise, laskesuusatamise ja uisutamise rahvusvahelised alaliidud kinnitasid, et on uue testimetodi kasutuselevõtuks valmis. Tallinnas saadi juba neljandat korda kokku ning käidi veel kord läbi võimalikud "pudelikaelad". "Usun, et juba sügisest saame hakata tegema üllatusteste," avaldas WADA peasekretär Harri Syväsalmi tulemustega rahulolevana, kuid hoiatas samas: "Uue testimetodi vett- pidavus saab testitud alles esimese kohtulahendiga." Syväsalmi viitas otseselt viimase paari aasta kohtulahenditele, milles nii mõnigi kord on sportlane õigeks mõistetud. Viimati sai õiguse Venemaa pikamaajooksja Olga Jegorova ning just sellisama EPO-testi väidetavate aukude pärast.

Uus testimetod on lihtsam kui eelmise aasta Sydney OM-il kasutusel olnu. Kui Sydneys määrati EPO kasutamist paralleelselt verest ja uriinist võetud proovidest, siis uue testimetodi puhul võetakse kõigepealt vereproov, millest määratakse nn vere profiil. Kui selles on hälbekes normaalset, võetakse lisaks ka uriiniproov. Viimase põhjal tehakse lõplik otsus. Nagu Syväsalmi kinnitas, pole siiski tegemist millegi revolutsiooniliselt uuega, vaid vana testimetodi edasarendusega, millel on siiski tugev teaduslik alus.

Syväsalmi sõnul pöörati uue testimetodi väljatöötamisega dopinguraamatus uus lehekülge. Ees aga on mitmeid valgeid lehekülgi: uue antidopingu koodeksi väljatöötamine, koostöö tõhustamine rahvusvaheliste alaliitudega ja valitsustega antidopingu tegevustiku ühtlustamiseks, geenidopingu probleemid jne.

WADA ajalugu

Pärast spordimaailma vapustanud dopingujuhtumeid 1998. aasta Tour de France'il otsustas Rahvusvaheline Olümpiakomitee kokku kutsuda esindusliku dopingualase konverentsi, et arutada olukorda ja edasist tegevust.

Maailma Dopingukonverents leidis aset 2.-4. veebruarini 1999 Lausanne'is ja päädis "Lausanne'i deklaratsiooniga dopingust spordis". See dokument deklareeris sõltumatu rahvusvahelise antidopingu agentuuri loomise vajadust. Samas võeti vastu otsus luua tegevusvalmis agentuur 2000. aasta Sydney olümpiamängudeks.

Maailma Antidopingu Agentuur (World Anti-Doping Agency - WADA) loodi 10. novembril 1999 Lausanne'is dopinguvastase võitluse edendamiseks ja koordineerimiseks rahvusvaheliselt. WADA asutati fondina ROK-i initsiatiivil ning rahvusvaheliste organisatsioonide, valitsuste, ühiskondlike ja eraüksuste toetusel ja osalusel. Agentuuri juhib nõukogu, kuhu kuulub võrdselt nii olümpialikumise kui valitsuste esindajaid.

WADA eelarve 2001 (miljonites dollarites)

1. Uurimistö	5,0
2. Võistlusväline dopingukontroll	3,5
3. Haridusprogrammid	1,3
4. Administratsioon	1,3
5. Koosolekud	0,7
6. Informatsioon ja kommunikatsioon	0,7
7. Sõltumatud vaatlejad	0,3
8. Võimalikud lisakulud	1,5
KOKKU	14,3

WADA rahastamise skeem 2002

- Rahvusvaheline Olümpiakomitee 50%
- Riikide valitsused 50%

millest:

- Euroopa	47,5%
- Ameerika	29,0%
- Aasia	20,5%
- Okeania	2,5%
- Aafrika	0,5%

Olümpiavõitja Koss võitleb dopingupasside eest

Norralasest kiirusutamise neljakordne olümpiavõitja Johann Olav Koss on leidnud endale uue väljakutse rahvusvahelises spordipoliitikas osalemise näol. 1999. aasta detsembris ROK-i ajaloolisel erakorralisel istungil ROK-i liikmeks valitud Koss on tänaseks ka WADA juhatuse liige.

Meditatsiooniharidusega endine tippsportlane mõistab hästi dopingut ja selle tarvitamisega seotud probleeme ning on üks aktiivsemaid nn sportlase dopingupassi eest võitlejaid. Spordimaailmas dopingupasside kasutuselevõtu nüansse tutvustav Koss on oma eesmärgile lähedal. Ka Tallinnas probleemist ülevaate andnud Koss kinnitab, et tänava sügisel tahetakse dopingupassid kasutusele võtta. Kui kõik õnnestub ajakava kohaselt, saavad ka Eesti taliolümpialased enne Salt Lake City OM-i dopingupassid.

Dopingupass kujutab endast elektroonilist kaarti, kuhu kantakse peale andmed sportlase kõikidest kokkupuudetest dopingut või selle testimisega, aga ka medikamentidest, mida sportlane tarvitab.

Kossi sõnul on dopingupass jälle üks oluline samm dopinguvastases võitluses. "Dopingupassidega loome olukorra, kus senisest veelgi enam sportlasi on samal stardijoonel," kinnitab Koss.

WADA tegemistest räägib Koss vaimustusega. "Kui olin veel sportlane, mõtlesin sageli, miks dopingutestides valitseb äärmiselt ebastabiilsus. Pea iga võistlusel tehti teste omamoodi. WADA annab aluse kogu testisüsteemi ühtlustamisele."

SVEN SOMMER

Foto: Virge Burjer

Neljakordne olümpiavõitja kiirusutamises, meditsiiniharidusega Johann Olav Koss on üks ägedamaid dopingupasside eest võitlejaid.

Riiklikud spordipreemiad

Riiklikud spordipreemiad on ette nähtud möödunud aasta edukate sportlaste ja sporditegelaste esiletõstmiseks ja premeerimiseks. Praegu antakse välja kolm 100 000 krooni suurust aastapremiat ja üks 200 000-kroonine elutööpreemia. Kultuuriministeeriumi ettepanek on kasvatada aastapremia 200 000 ja elutööpreemia 300 000 kroonini. Preemiasaajate arv suureneks elutööpreemia puhul kaheks, aastapremiate arv aga 5+1-ni. +1 tähendab, et see preemia läheb eelmise aasta kõige tublimale noorsportlasele, see oleks Lootuse preemia.

Esimene samm puudutab aastasisest premeerimist. Vabariigi valitsus premeeriks sportlast vaid siis, kui saavutusel on suur tähtsus kogu Eestile ja see toob Eesti elanikele eriti tugeva positiivse elamuse. Kultuuriministeeriumi põhimõtte kohaselt ei saa unustada treenereid.

Teise sammuga suurendatakse 24. veebruaril välja antavate riiklike spordi- ja kultuuripremiate arvu ja summa suurust.

Mida me üldse mõistame preemiate all?

Riiklik spordipremia tähendab 24. veebruaril antavat riiklikku tunnustust ehk Eesti Spordi Nõukogu ettepaneku põhjal valitsuse premeeritavaid sporditegelasi. Seni anti aastas kolm aastapremiat ja üks preemia elutöö eest. Järgmisest aastast on ministeeriumil plaanis preemiasaajate arvu kahekordistada ehk nüüd peaks teoreetiliselt saama auhinnatud küll kõik aasta jooksul silma paistnud sportlased ja sporditegelased.

On ka premeerimine valitsuse reservist ehk aastasisene premeerimine spordisaavutuste eest. Suuremaid lahkarvamusi ongi tekitanud viimane.

Seni on minu mäletamist mööda kõik vähegi säravamad medalid valitsuselt ka rahalise preemia leidnud?

Valitsus on kultuuriministri ettepanekul premeerinud silmapaistvaid sportlasi ja nende treenereid nelja aasta jooksul 3 370 000 krooniga, kuid teinud seda parema puudumisel reservfondist.

Ometi pole reservfondi mõte ju preemiate väljamaksmine?

Tõepoolest – teatavasti kasutatakse reservfondi üldjuhul ettenägematute juhtumi-

Spordisaavutuste premeerimises maetakse sõjakirvest

SVEN SOMMER

Kultuuriministeerium esitas valitsusele muudatuse kava, mis peaks käivituma järgmisest aastast. Kava saab vaadata kahe omavahel seotud sammuna. "Ühega vähendatakse ja kitsendatakse, teisega avardatakse ja kinnistatakse," piltlikustab kultuuriministeeriumi asekancler Siim Sukles (pildil).

te puhul või katastroofi tagajärgede likvideerimiseks.

Kas Erki Noole medalid on katastroof või Aleksei Budõlini medalid ettenägematu juhtum? Vist mitte. Kas summa peab tulema reservfondist või leidub kindlamaid ja paremaid allikaid? Kindlasti leidub.

Mis on riigipoolne preemia? Kas tunnustus mingi saavutuse eest? Motiveerimine? Saavutuse kinnimaksimine riigi poolt?

Mingil määral saab preemiat vaadata kui motiveerimist, kuid siiski on see pigem riigipoolne tunnustus konkreetse teo ja saavutuse eest. Motiveerimine on riigi poolt suunatud ju tegelikult alaliidule – mida rohkem on liidul saavutustega sportlasi, seda rohkem saab alaliit järgmisel aastal rahalisi vahendeid. Saavutuse kinnimaksimine on preemia kõige vähem.

Kui palju üldse peaks riik tippsporti kinni maksma?

Paar aastat tagasi, kui sättisime kroonilise rahapuudusega võideldes spordisüsteemi jalgele, tundus medalisära unistusena. Täna räägime süsteemsest tippsporditööst, kus panuse annavad esmalt sportlane-treener-meditatsioon, siis alaliit-olümpiakomitee, ja lõpuks, pakkudes turvalist arenguruumi ja rahavooge, riik.

Kultuuriministeeriumi kaudu toetatakse täna sporditegemist Eestis 60 miljoni krooniga aastas. Siit on välja jäetud kümned miljonid, mis suunatakse spordiehitistesse. Üksi olümpiaprojektidele ehk eliitsportlaste rahastamiseks antakse umbes 8 miljonit krooni. Kui siia lisada juurde veel preemiad, tundub tõepoolest, et riik maksab tippspordi otsast lõpuni kinni ja ikka on sellest vähe.

Miks on siis premeerimise küsimus viimastel aastatel nii teravalt esil olnud?

Oleme ministeeriumis premeerimise küsimusega aktiivselt tegelema, uurinud alaliitude ja sportlaste seisukohti ja naaberriikide kogemusi. Viimasel ajal hakkas asi minema kummaliseks, kuna arvati, et valitsusel lasub lausa kohustus maksta kinni iga medal ja saavutus.

Kõlaval häälel on nõutud, et riik kinnitaks iga-le medalile kindla hinna ehk esitaks alaliitudele medalitellimuse. Soovi on põhjendatud sellega, et siis on sportlasel ja tema meeskonnal teada, palju riik medalit eest raha jaotab. Kahjuks meenutab see aega, mis lõppes kümme aastat tagasi.

Ehk alaliidud soovivad riigikesksemat spordijuhtimist?

Tundub nii, kuigi Eesti läks juba üle kümne aasta tagasi üle Euroopa spordimudelile, mille üks nurgakive on alaliidukeskne juhtimine. Just alaliidud peavad välja töötama premeerimise kriteeriumid, määrama spordiala spetsiifikat arvestades preemiad medalite ja teiste saavutuste eest. Ja need preemiad välja maksa.

Kas sarnane probleem valitseb ka teistes valdkondades: muusikas, filmis, teatris, kunstis, kus meie tegijad samuti aeg-ajalt edu, ka rahvusvahelist tunnustust saavutavad? Kas ka neil on nõudmised ja kui, siis millised? Kas ka need kultuurivaldkonnad peaksid premeeritud saama ja kui suurelt?

See on müstika. Näiteks kunstivaldkonna selge soov oleks suurendada riiklike kultuuripremiate summat, mitte aga arvu – seega anda välja ikka viis preemiat. Teistel valdkondadel puuduvad igasugused ambitsioonid aastasisestele preemiatele, mis spordiimemstel on viimasel ajal väga tähtsaks muutunud.

Teisalt on väga raske neid valdkondi mingisugusesse raami panna. Kuidas hinnata esinemist biennaalil või triennaalil, San Remo või Eurovisiooni lauluvõistlusel? Kas Eurovisioon on nagu Euroopa meistrivõistlused ja mis oleks sel juhul maailmameistrivõistlustega võrdne konkurss?

Kas kultuuriministeerium premeeriks Carmen Kassi Vogue esikaanele sattumise eest, mis on ju teoreetiliselt võrdväärne või globaalses mastaabis kõvem saavutus kui mingi vähemharrastatuma spordiala esindaja EM-i pronks?

Raske hinnata ja raske raami panna. Ja ka raske maksumaksjale seletada.

Miks siis ikkagi ei saa kehtestada ühtseid preemiasummasid põhimõttel: MM-i kuld niipalju kroone, hõbe ja pronks naapalju kroone?

Selline süsteem on olemas endise N. Liidu maades, kus toimub ikka veel riigikeskne spordijuhtimine. Tegelikult on sama süsteem ka Lätis ja Leedus. Arenenumates riikides on kriteeriumid sätestanud alaliidud ja spordi keskkorraldusorganisatsioonid. Kui lähtuksime samasugusest mudelist, oleks see nagu hinnakirja kujundamine – et ostame kokku metalli, kuld sada tuhat krooni, hõbe viiskümmend tuhat, kui toote mitu tükki, saate veel protsendi juurde. See oleks minu arust vale.

Ja siis veel saavutused, mitte-tiitlivõistluste tulemuste eest, ent mõnikord kaalukelt olulisemad nagu Tour de France, tennise Suure Slämmi turniirid, pallimängude ookeanitagused sarjad?

Just.

Kes on olnud seni aktiivsemad kindlate preemiade pooldajad?

Eks ikka need, kes kõige kirkamaid medaleid toovad ja nendel ratsutades lisaraha välja kauplevad.

Milliseid pretensioone on premeerimise teemadel sulle esitatud?

Rahanumbrite teemal ehk preemiade suuruste suhtes pole pretensioone esitatud. Kõik, kellega olen rääkinud, aktsepteerivad põhimõtet riiklike spordipreemiade summa ja arvu suurendamisest. Meenub vaid üks emotsionaalne kõnelus, kus lahati valeinformatsiooni tõttu lausa globaalprobleeme.

Riigi ülesanne koos omavalitsustega on luua võimalused sporditegemiseks sportimispaikade ja rahalise toetuse näol. Kes peaks maksma preemiat?

Esiteks ei saaks kasutada sõna "peab". Riigi ülesanne on anda tegutsemiseks sportimispaik ja raha. Seda oleme teinud. Kui sportlane saavutab hea koha, saab ta riigilt suurema stipi, olümpiaprojektis suurema summa, ka alaliit saab järgmisel aastal raha juurde. Olen ikkagi arvamusel, et alaliit peab välja töötama premeerimise printsiibid ja preemiat maksma. Sellepärast meeldib mulle Eesti Olümpiakomitee 1997. aastal võetud suund eduka olümpiaesinemise premeerimisest. Kõik teadsid seda ja mingeid küsimusi ei olnud.

Kust peaks tulema preemiaraha?

Preemiaraha tuleb alaliidu eelarvesse sisse planeerida. Muidugi kuulen juba häälekaid vastuväiteid, jutte rahast, mida pole, aga ausalt – ega ka medaleid pole ju kuhjaga ja teisalt ei maksa määrata ka üürautuid preemiaid. Kui alaliit määrab preemia, siis tekib minu arvates sportlasele liiduga ka oluline lisasuhe. Siis saab öelda, et alaliit tellib ala arenguks saavutused ja ka väärtustab need.

Kuidas peaks preemerima neid, kes sportlase võidusse oma osa andnud: treener, arst, massöör jne?

Lihtne reegel oleks määrata abistavale personalile protsent sportlase preemiast, teine võimalus on sõlmida iga abistajaga leping preemiasumma jagunemiseks. Ka siin on kõige pädevam otsustaja alaliit, kes tunneb spordiala spetsiifikat.

Kas preemerima peaks ainult võite või ka teisi saavutusi?

Juhtimise teooria ütleb, et tänada tuleb osata ka kõige pisemat saavutust.

Kas riigi esindamise ja medalite väärtus on devalveerumas ning asendumas kõige ja kõigi ümberarvestamisega rahasse? On see oht kogu spordi sisemisele loogikale?

Rahal on spordis väga tugev roll, näiteid on nii häid kui halbu. Spordi sisemisele loogikale... Tippisport on meelelahutuse osa ehk majandusharu, kus järjest enam on sõna sekka öelda nii tarbijal kui rahal.

Audentes hakkab koolitama spordijuhte

SVEN SOMMER

Audentese Kõrgemas Ärikoolis on alates tänavusest õppeaastast võimalik tavalist majanduserialade, nagu äri-, finants- ja personalijuhtimise kõrval omandada bakalaureusekraad ka sporditöö juhtimise erialal.

Spordivaldkonna kiire avarumine viimaste aastate jooksul ja ilmselt tulevikuski on tinginud Eestis suure nõudmise juhtimisspetsialistide järele, kes suudaksid osutada sporditeenuseid kõikides ühiskonna sektorites. Audentese õppeprorektor Merle Varendi (pildil) kinnitab, Eesti vajab sporditöö juhte, kes mõistaksid spordi muutuvat olemust ja konteksti, milles sporti harrastatakse ja organiseeritakse, ning kellel oleks teadmisi ja oskusi, et efektiivselt toime tulla pidevalt muutuvast majanduslikust, poliitilisest, sotsiaalsest ja õiguslikust keskkonnast.

Mida kujutab endast sporditöö juhtimise eriala?

Sporditöö juhtimise eriala üliõpilased omandavad lisaks majanduslikule kõrgharidusele sporditöö korraldamise ja juhtimise alase ettevalmistuse. Omandatakse oskused orienteeruda rahvusvahelise äri ja spordi valdkonnas, projektijuhtimises, õpitakse sõlmima lepinguid ning pidama rahvusvahelisi läbirääkimisi, haritakse ennast spordi finantseerimise ning spordieetika alal.

Kus oodatakse eriala lõpetanuid?

Eriala lõpetanu tööpõld on nii professionaalsed spordivõistkonnad, kommertsklubid, nagu tervise-, tennise-, golfi- ja muud klubid kui ka spordiorganisatsioonid, spordirajatised ja spordiürituste korraldamine. Samuti on sporti ja juhtimist tundvaid inimesi vaja sporditöös- tuses ja sporti toetavates tegevustes.

Kuidas tekkis ja arenes idee sporditöö juhtimise eriala lülitamisest õppeprogrammi?

Idee sporditöö juhtimise eriala väljatöötamisest hakkas arenema juba 2000. aasta kevadel, kui AS Audentes võitis haridusministeeriumi välja kuulutatud konkursi toonase spordigümnaasiumi õppursportlaste koolitamiseks. Õppekava väljatöötamisele aitasid kaasa Toomas Merila, Marek Kaleta ja Katrin Heinsaar Audentese Spordikoolist, Joe Noormets Eesti Spordi Kesklidust, Tõnu Sikkut Tartu Ülikoolist ja teised spetsialistid.

Miks just Audentes?

Kui Audentes hakkas noori sportlasi koolitama, tundus igati loogiline pakkuda võimalust jätkata õpinguid samas koolis juba ka akadeemilise hariduse tasemel meie endi gümnaasiumi lõpetajatele kui ka soovijatele väljastpoolt. Seni õpetati spordierialasid vaid kombineeritult meditsiini ja pedagoogikaga. Audentese Kõrgemas Ärikoolis juba kuueaastane kogemus ärihariduse valdkonnas ja sporditöö juhtimise eriala lisamisel leidsime, et see on kõige otstarbekam viis ühendada

ühe katuse all paiknevate koolide potentsiaale.

Milliseid spordijuhte vajab Eesti sport?

Eesti sport vajab spetsialiste, kes orienteeruvad nii majandusküsimustes, rahvusvahelise äri valdkonnas, rahvusvaheliste läbirääkimiste põhimõtetes ja spordi finantseerimise alal kui ka projektijuhtimises ja meeskonnatöö korraldamises. Juhtimisoskusi omandatakse sageli ka praktiliste kogemuste varal, kuid miks mitte saada sellele kinnitust läbi teoreetilise õppe.

Milline on hinnanguliselt nõudmine juhtimisspetsialistide järele Eestis spordis?

Audentese Kõrgema Ärikooli sporditöö juhtimise eriala keskendub majandusalaste teadmiste õpetamisele, arvestades spordi kui ühe majandussektori eripära. Seega on meie hinnangul lähemate aastate jooksul vaja selle eriala lõpetanuid.

Milline on olnud huvi uue eriala vastu?

Huviilisi uue eriala vastu on olnud nii meie seniste üliõpilaste hulgas kui ka uute sisseastujate näol. See annab kinnitust, et majandusliku kõrgharidusega spordijuhtide koolitamine on vajalik.

Kuidas on õppeprogramm üles ehitatud ning millal hakatakse käsitlema erialaaineid? Kes hakkavad neid lugema?

Sporditöö juhtimist õpitakse ärikorralduse õppekava alusel. Õpingud kestavad päevases õppevormis kolm, õhtuses ja kaugõppes neli aastat. Spetsialiseerumine erialaainetele algab kolmandal õppeaastal. Eelkõigeks erialaainete õpetamiseks on meil tehtud mitmete spordispetsialistidega eelkõige Audentese Spordikoolist ning lisaks neile Joe Noormetsaga Eesti Spordi Kesklidust, Henn Vallimäega Eesti Võrkpalli Föderatsioonist ja mitmete teistega.

Milline on Teie hinnangul uue eriala perspektiiv?

Olen veendunud, et majandusalaste teadmis- tega sporditöö spetsialistide koolitusel on lähemas tulevikus kindlasti perspektiivi.

Ärikorralduse sporditöö juhtimine

Erialaained:

- Spordiorganisatsioon ja -poliitika
- Spordi finantseerimine
- Sport ja turundus
- Avalikud suhted ja sport meedias
- Spordi juriidilised aspektid
- Spordiürituste planeerimine ja juhtimine
- Sport sotsiaalses kontekstis
- Eetilised teemad spordis
- Rahvusvahelised läbirääkimised

Eesti poksivankrit lükatakse veerema

TOIVO TUKK, ETA

ning nüüd on klubisid hingekirjas 26. Poksiklubid tegutsevad Tallinnas, Tartus, Narvas, Maardus, Sindis, Kohtla-Järvel, Jõhvis, Saue, Haapsalus, Vaivara vallas ning viimasena astus EPL-i liikmeks Paide atleetika- ja poksiklubi Anton. Iseasi on see, kui tulemuslikult klubid töötavad, sest eriharidusega poksitreenerid napib. Ala püüavad põhiliselt vee peal hoida omaaegsed poksijad.

Lootus noortel

Eesti poksi hetkeseisu kohta ülevaadet anda on raske. Teada on, et meie poks kuulub põhjanaabrite soomlaste omaga pea samale tasemele. Maavõistluste traditsiooni on suudetud hoida ning igal aastal võtavad teineteisel mõõtu Soome ja Eesti koondised ning lisaks täiskasvanuile võistlevad veel ka A- ja B-juunioride koondised. Maavõistlused on tavapäraselt tasavägised ning lõpevad ühe või teise poole napi paremusega.

Neli Eesti poksijat osales tänavu MM-võistlustel Inglismaal. Kahjuks ei suutnud ükski neist avaringist kaugemale pääseda, kuid näiteks Andrei Jeremejev kaotas punktide-

ga 9 : 10 ja ka Roman Pavlenkov, Albert Starikov ja Sergei Melis pidid leppima nappide punktikaotustega.

Palju rõõmustavamalt aga esinesid meie noored kuni 16-aastaste EM-il, kus Vjatšeslav Molis võitis hõbemedali ning Aleksandr Filipjev ja Pavel Jakovlev võtsid vastu pronksmedalid. Kohal viibinud EPL-i president Kalev Kallo arvab, et tegemist on Eesti poksi viimaste aastate väljapaistvaima saavutusega. "Meie noored näitasid, et vähemalt eakaaslastele nad alla ei jää. Ka septembri lõpus toimuvalt juunioride EM-ilt on võimalik tuua Eestisse vähemalt üks medal," on Kallo veendunud.

Samas on EPL-i president kindel selles, et meie poksijate läbilöögivõimet piirab kehv füüsiline ettevalmistus. "Tehniliselt ei jää Eesti poksijad millegagi alla, kuid füüsiliselt küll. MM-il oli võimalus veenduda, et umbes kolmandas ringis hakkasid meie mehed vaikselt "kustuma," märgib Kallo.

Taastatakse Balti sidemed

Tulevikuplaanidest rääkides peab Kallo esmaltähtsaks seda, et taastataks kunagi väga heal tasemel toimunud sidemed teiste Balti riikidega. "Olen kohtunud Läti ja Leedu poksijuhtidega ning huvi ühise ettevõtmise vastu on kõigil. Esmalt tahame korraldada suurvõistluste-eelseid ühiseid treeninglaagreid ning esimene selline peaks teoks saama tuleval kevadel enne EM-i Leedus," selgitab Kallo ning lisab, et ega ka Venemaa "kadalipust" läbi käimine meie poksijatele kahjuks tule, olguigi sealne tase meie jaoks veidi kõrge.

Kaugema eesmärgina näeb Kallo mõne Eesti poksija pääsemist Ateena OM-ile 2004. aastal. "Selle nimel peavad kõik poksi juures olijad kõvasti tööd tegema," lisab ta.

Eesti poks on kummalises seisus: ühtpidi on poks olümpiaala ja Eesti Poksiliitu tunnustab ka Eesti Olümpiakomitee. Teistpidi jälle kirjutatakse-räägitakse poksist ja (eks)poksijaist ikka vaid siis, kui nad on midagi kriminaalset korda saatnud või andnud muul viisil kollasele pressile kõneainet.

Tavapärane on see, et vaikitakse maha needki vähesed edusammud, mis meie poksijail viimastel aastatel õnnestunud saavutada.

Poksiliit tunnustab kehva PR-i

Ere näide on juulikuus Liverpoolis toimunud kuni 16-aastaste poksijate Euroopa meistrivõistlused, kus meie noorukesed nahkkindamedhed võitsid kolm medalit ning Eesti koondis saavutas 25 riigi konkurentsis kuuenda koha. Kusjuures Eesti edestas selliseid traditsioonidega poksimaid nagu Ungari, Poola, Rumeenia ja Saksamaa, Soomest, Lätist ja Leedust rääkimata.

Eestikeelne press lihtsalt vaikus selle saavutuse maha. Põhjenduseks toodi ja tuuakse tavapäraselt väide "mis sellest eesti poksist ikka rääkida, eesti poks on ju vene näoga." Siinses poksielus tõepoolest annavad viimastel aastakümnetel tooni muulased, kuid niisuguseid spordialasid leidub Eestis veelgi ning tendents on süvenev.

Oma süü selles, miks meil poksist vähe – või siis ainult negatiivses toonis – räägitakse-kirjutatakse, on kindlasti ka Eesti Poksiliidul (EPL), kes pole osanud või tahtnud mehiste ala propageerida.

Eelmisest aastast on Eesti Poksiliidul uus president – Riigikogu saadik Kalev Kallo on asunud energiliselt asja kallale ning muutunud on ka EPL-i juhatuse koosseis. Tänavu on EPL-i astunud viis uut poksiklubi

EESTI POKSILIIT

Asutatud 1920 Eesti Kerge-, Raske- ja Veespordiliiduna.

Liikmelisus Rahvusvahelises Amatöörpoksi Assotsiatsioonis (AIBA) taastati 21.02.1992. Euroopa Amatöörpoksi Assotsiatsioonis (EABA) liige alates 14.12.1991.

Liikmelisus Eesti Spordi Keskliidus taastati 17.05.1990.

Tunnustus EOK tunnustatud alaliit
Liikmed 26 spordiklubi ja -ühendust
Aadress Väike Rannavärava 4
10111 Tallinn
Telefon 699 7022
E-post eesti_poksiliit@hotmail.com
President Kalev Kallo

Kaido Kaaberma usub Eesti vehklemise tulevikku

TOIVO TUKK, ETA

Kolmedel olümpiamängudel Eestit esindanud epeevehkleja Kaido Kaaberma on täis usku Eesti vehklemise tulevikku. "Kolm-neli aastat tagasi oli küll selline tunne, et meie alal järelkasvu ei tulegi. Nüüd tunnen rõõmu – ka vehklemises pole järjepidevus kuhugi kadunud," tunneb Kaaberma siirast heameelt.

"Kui meestest rääkida, siis augustis võitis Nikolai Novosjolov universiaadil pronksmedali. Peale tema aga on veel teinud Sergei Vaht ja Sven Järve, mitmed teisedki," loetleb äsja Eesti meistriks tulnud Kaaberma võimalikke troonilepürgijaid.

Loob kaasaegset klubi

Kas just sellest innustust saades, kuid eelmisel aastal asutas Kaaberma koos treeningukaaslastega vehklemisklubi Roi ja juba sel sügisel on plaanis moodustada ka lastegrupp. "Lapsi oleksid hea meelega nõus treenima kõik meie klubisse kuuluvad vehklejad, peale minu veel Meelis Loit ja Nikolai Novosjolov," märgib Kaaberma.

Ega treeneriameti pidamine tähista ometi meie teenekaima vehkleja sportlaskarjääri lõppu? "Seda mitte, miks loobuda tervislikust eluviisist," naerab Kaaberma vastuseks ja lisab: "Meie ala on juba kord selline, et ka suurtes vehklemisriikides peaaegu pole neid, kes ainult vehklemistreeneri

tööga ära elaksid. Treeneritööd tehakse pärast põhitööd ja hingega armastatud ala juures olevad inimesed on abiks omast vabast ajast, olgu siis treeneri või kellegi teisena," toob Kaaberma näiteks.

Kahjuks kipub klubi loomine uppuma bürokraatiamasinasse. "Seda paberlikku asjaajamist on ühe klubi loomisel nii palju, et muud probleemid kipuvad vähemalt esialgu jääma tagaplaanile," räägib vehklemismeister.

Samas on värskel vehklemisklubil juba väike tulemus ette näidata. Tänavusel Euroopa klubide karikasarjas sai Roi viienda koha.

"Suur tänu tuleb muidugi öelda klubi presidendile, endisele vehklejale ja samanimelise firma omanikule Peeter Viitongile, kes on meid palju aidanud," ütleb klubi juhatuse liikme seisuses olev Kaaberma ja lisab, et seni on vehklemisklubid vähemalt Eestis teutsunud vana rasva peal. "Püüame luua kaasaegset klubi, kus oleksid tingimused nii tiiptasemel sporditegijate kui ka laste jaoks," vaatab Kaaberma tulevikku.

Kritiseerib spordipoliitikat

Kaaberma on korduvalt kritiseerinud ka Eesti riigi spordipoliitikat. Selle kohta lausub sportlane kerge tuidumusnoodiga hääles: "Muidugi võiksin ja ilmselt ka peaksin kriitikat edasi tegema, kuid on üks vanasõna, mida selle juures meeles tasub pidada: "Las koerad hauguvad, karavan lähed ikka edasi.""

Kaaberma teeb nukraks asjaolu, et poliitika kipub vägisi ka sporti. "Spordiski tuleb

juba küllalt sageli arvestada sellega, kelle parteis mingi küsimuse üle otsustaja on," näeb teenekas spordimees asju mustema poole pealt.

"Muidugi ei meeldi mulle seegi, et meil mõningaid asju n.-ö. käigupealt kiputakse ära tegema. No kuhu see kõlbab, et Andrus Veerpalu sai oma medali eest preemiat, Erki Nool aga jäi ilma? Kui kõrgemal pool mingeid otsuseid vastu võetakse, tuleks sellest ka asjaosalisi, antud juhul sportlasi varakult teavitada. Umbes nii, et alates järgmise aasta 1. jaanuarist võite saavutada mistahes tulemusi, kuid preemiat ärge lootke," muigab tänavusel EM-il pronksmedali välja võidelnu mõrult.

Hetk Sydney OM-i kohtumisest kolumbiaalse Rivasega (vasakul), kellest sai üllatuslikult meie mehe komistuskivi.

Kaido Kaaberma

Sündinud 18.11.1968
 Pikkus 195
 Kaal 86,5
 Klubi .....Roi
 Perekonnaseis .... abielus,
 abikaasa Sigrid,
 poeg Aleksander

Paremad tulemused

OM	4. (ind.) 1992 7. (ind.), 5. (meesk.) 1996
MM	1. (meesk. N. Liit) 1991 3. (meesk. N. Liit) 1990
EM	3. (ind.) 1999 2. 1997 (ind.) 2. 2000 (ind.) 3. 2001 (ind.)
MK	5 ind. ja 2 meesk. esikohta

Ühiskoosolekutel oli põhiteemaks eelseisev ühinemine

Eesti Olümpiakomitee täitevkomitee ja Eesti spordi keskliidu juhatuse koosolekul 30. augustil ja 18. septembril keskendusid paljuski novembrikuusse kavandatud kahe organisatsiooni ühinemisega seotu üksikasjadele.

30. augusti koosolekul anti esmalt ülevaade EOK ja ESK tegevdirsioonide tegevusest koostööskeemist. EOK peasekretär Toomas Tõnise andis ülevaate tööjaotusest ja ruumide paigutusest.

Tõnise tegi kokkuvõtte ka EOK ja ESK vahelisest ja rahalisest seisust. Otsustati võtta teadmiseks bilansside hetkesisud ning püüda aasta lõpuks vabaneda liigsetest kohustustest.

Seejärel asuti arutama EOK ja ESK ühinemise juriidilisi ja praktilisi samme. Tõnise rääkis ühinemise käigust ja teatas, et ROK nõustus ühinemisprotsessi rahaliselt toetama. Firma KPMG Eesti poolt on ühine-

misleping, uueneva EOK põhikirja ja juhtorganitesse valimise kord. Põhikirja ja ühinemislepingu projekte otsustati arutada järgmisel koosolekul. Veel otsustati ühinemislepingu ja põhikirja projektid jagada EOK ja ESK liikmetele välja hiljemalt 21. septembriks ning võimaluse korral viia EOK täiskogu ja ESK esindajatekogu ühine istung läbi 27. novembril 2001.

Veel andis Toomas Tõnise ülevaate haridusministeeriumi ja Audentese vahelise hankelepingu alusel toimivatest ja planeeritavatest spordikoolituse projektidest, mille eesmärk on rahvuskoondise kandidaatide järeikasvutamine. Lisaks arutati, kuidas võimaldada teiste alade noorsportlastele õppekoht antud programmi ning kas Eesti spordikoolitusel peaks olema oma prioriteetid. Otsustati töötada edasi süsteemi arendamisega ning korraldada järgmise aasta alguses arutelu Eesti spordistrateegiast ja prioriteetidest.

Veel räägiti koosolekul sporditoetustest järgmiseks aastaks ning vormistati selles osas ettepanekud kultuuriministeeriumile. Muude küsimuste all räägiti spordiaasta pidulikust lõpetamisest Saku Suurhallis 21. detsembril, hasartmänguseaduse muutmisest ja spordiklubide toimimist käsitlevast uurimusest. OM-i tulemuspreemiaid käsitleva punkti all otsustati kinnitada medalipreemiad ja preemiad 4.-8. kohani ning olla seisukohal, et EOK poolt antav preemia on mõeldud kogu meeskonnale ja asjaosalised peavad omavahel eelnevalt summade jaotuses kokku leppima ning.

18. septembril toimunud ühiskoosolekul käsitleti peamiselt EOK ja ESK ühinemise seotud juriidilisi ja praktilisi samme. Vaadati läbi ühinemisleping, põhikirja, üldkoosolekute läbiviimise skeem ja valimiste reglement.

Infotund: 21 august

Pärast suvepuhkust esimene Eesti Olümpiakomitee ja Eesti Spordi Keskliidu infotund keskendus olmeprobleemidele.

Suvekuudel toimus Pirital spordialaliitude maja 3. korrusel ümberehitused, mistõttu muutusid olümpiakomitee ja spordi keskliidu töötajate tööruumide asukohad ja

telefoninumbrid. Lisaks ruumide kaasaegsemaks muutmisele on nüüdsest spordialaliitude käsutuses kolm kaasaegse tehnikaga varustatud nõupidamisruumi.

Infotunnil tutvustati ka olümpiakomitee uut töötajat, EOK vastset turundusjuhti Tauno Loodust.

Infotund: 4. september

Seekordse olümpiakomitee ja spordi keskliidu infotunni peateemadeks olid riiklikud spordistipendiumid ja -preemiad.

Infotunnis võeti teadmiseks, et taotlus Eesti Kultuuriministeeriumile 2001. aasta teise poolaasta riikliku spordistipendiumi saamiseks tuleb esitada hiljemalt 15. septembriks. Stipendiumide maksmiseks on ette nähtud 606 000 krooni. Samuti tutvuti riiklike spordipreemiate määramise tingimuste ja korraga.

Kohalolnutele anti ülevaade EOK täitevkomitee ja ESK juhatuse ühiskoosolekust, mis toimus 30. augustil.

Infotunni üheks teemaks oli ka 2002. aasta spordiürituste koondkalender. Lepiti kokku, et kalender ilmutatakse Internetis. Kalendrisse kantavate spordisündmuste esimeseks tähtjaks määrati 19. oktoober.

EOK ja ESK töötajate tööruumid, telefoninumbrid ja e-posti aadressid

		Ruum	Telefon	e-post
EOK peasekretär	Toomas Tõnise	341	639 8080	toomas@eok.ee
ESK peasekretäri kt	Rein Ööbik	366	639 8652	rein@esk.sport.ee
ESK ja EOK assistent	Aet Golubev	EOK fuajee	639 6081, 639 8650	aet@esk.sport.ee
EOK spordiprojektide juht	Martti Raju	338	639 8083	martti@eok.ee
EOK avalike suhete juht	Sven Sommer	340	639 8084	svn@eok.ee
EOK assistent	Merle Kaljurand	339	639 8082	merle@eok.ee
ESK peaspetsialist	Joe Noormets	366a	639 8656	joe@esk.sport.ee
ESK peaspetsialist	Avo Adami	366a	639 8655	avo@esk.sport.ee
EOK turundusjuht	Tauno Loodus	367	639 8085	tauno@eok.ee
ESK projekti juht	Mati Poom	367a	639 8651	mati@esk.sport.ee
ESK sekretär-asjaajaja	Malle Soop	suure saali eesruum	639 8541	
ESK pearaamatupidaja	Kersti Liiv	310	639 8654	

Infotund: 18. september

Septembrikuu teises infotunnis tutvustas EOK turundusjuht Tauno Loodus Eesti Rahvuskultuurifondi juures tegutseva Eesti Olümpiafondi olemust, tegemisi ja võimalusi.

Seejärel informeeris ESK peaspetsialist Joe Noormets Eesti treenerite registri koosta-

misest. Seni on laekunud veidi üle viiesaja ankeedi, ankeetide esitamise viimane tähtaeg oli 15. september.

Infotunnis võeti teadmiseks, et kultuuriministeeriumile esitas uusi taotlusi riiklike spordistipendiumide saamiseks 14 spordialaliitu 35-le sportlasele.

Tartus peeti tipptasemel sporditeaduste alane konverents

Prof TOIVO JÜRIMÄE, TÜ KK Spordipedagoogika õppetooli juhataja

30. augustist kuni 2. septembrini toimus Tartus seitsmes rahvusvaheline sporditeaduste alane konverents, millel osales üle saja väliskülalise enam kui 20-st riigist.

Konverents avati 30. augustil Tartu Ülikooli aulal, järgmistel päevadel toimus konverentsi töö Biomedicumis.

Tunnustus Eesti sporditeadusele

Kuni viimase ajani on Tartus iga kahe aasta järel korraldatud rahvusvahelisi teaduskonverentse noortele teadlastele, millest on tavaliselt võtnud osa ka 20-30 teadlast välismaal. Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskonna spordipedagoogika õppetooli korraldatud konverents aga oli esimene rahvusvahelise teadusorganisatsiooni IASK (International Association of Sport Kinetics) regulaarne konverents Eestis. Konverentsi korraldamisõiguse andmine Tartu Ülikoolile oli suureks tunnustuseks kohalikele sporditeadlastele. Konverentsi tähtsusest rahvusvahelisel tasemel räägib ka fakt, et rahvusvaheline sporditeadlaste ühendava katusorganisatsioon ICSSPE (International Council of Sport Science and Physical Education) võttis ürituse oma patroonaži alla ning toetas üritust ka finantsiliselt.

Tartus toimunud teaduskonverentsist võttis osa 150 teadlast, neist ligikaudu 100 välismaalast esindasid 20 välisriiki. Kaugemad külalised saabusid USA-st, Kanadast, Botswanaast ja Filipiinidelt. Väga esinduslik oli kutsutud lektorite koosseis. Ülevaatoelengutega esinesid sellised maailma sporditeadlaste tippu kuuluvad professorid nagu Paavo Komi ja Pekka Oja Soomest, James Skinner USA-st, Han Kemper Hollandist, Albrecht Claessens Belgiast ja Peter Tiius Kanadast.

Põhirõhk tippspordil

Suur osa ettekannetest käsitles otseselt tippspordiga seotud küsimusi. Näiteks oli eraldi sektsioon pühendatud idamaiste võitlusviiside teemadele. Väga huvitava stendettekandega esines Milan Čoh Sloveeniast, kes uurinud aastaid tippsprinterite kinemaatilisi parameetreid,

pikem koostöö on tal näiteks Jamaica sprinteritega (Merlene Ottey jt). Teine tuntud spordibiomehhanik, Ljubljana Ülikooli kehakultuuriteaduskonna dekaan prof Bojan Jošt esitas ettekande, kus analüüsi suusahüpete tehnikat. Zagrebi Ülikooli prorektor professor Dragan Milanovic kõneles spordi arendamise strateegilistest aspektidest Horvaatias. Meilt esitas sisuka ettekande värske doktorant Jarek Mäestu sõudjate võistlustulemusi mõjutavatest füsioloogilistest näitajatest.

Küllaltki palju ettekandeid oli pühendatud kooli kehalise kasvatusprobleemidele. Mitmed ettekanded olid seotud laste kehalise võimekuse uurimisega. Slovakiid olid uurinud kooli kehalise kasvatus tunni intensiivsust südame löögisageduse alusel. Meie magistrant Andre Koka esitas ettekande õpikeskkonna mõjust motiveerimaks õpilasi kehalise kasvatuses tunnis.

Mitmed ettekanded olid pühendatud tervise ja kehalise aktiivsuse vaheliste seoste uuringutele. Vägagi intrigeeriva ettekande esitas üks kutsutud lektoritest professor Han Kemper Amsterdam Ülikoolist "Kas me oleme kehaliselt aktiivsed sellepärast, et me oleme heas kehalises vormis või me oleme kehaliselt heas vormis sellepärast, et me oleme kehaliselt aktiivsed." Indiana Ülikooli professor James Skinner esitas loengu tervise ja kehalise treeningu geneetilistest aspektidest.

Meil esmakordselt nii ulatuslikku konverentsi aitasid korraldada sellised rahvusvahelised firmad nagu Mars ja Polar Electro, samuti Eesti Kultuurkapital ja TÜ kehakultuuriteaduskond. Konverentsiga seoses ilmus nii teeside kui artiklite kogumik, mis trükiti ära kehakultuuriteaduskonna regulaarse väljaande Acta Kinesiologiae Universitatis Tartuensis lisana. Järgmine analoogne konverents toimub 2003. aastal Itaalias Bolognas.

Tänu Tartu sporditeadlaste üha suurenevale tuntusele maailmas korraldab Eesti järgmise aasta septembris teise sporditeadlaste ühendava organisatsiooni - ICPAFR (International Council for Physical Activity and Fitness Research) regulaarselt toimuva konverentsi, mis on pühendatud peaaugalt uute testimismeetodite esitamisele nii spordis kui ka kehalises kasvatuses.

Helsingis toimus antidopingu alane seminar

MIHKEL MARDNA

24.-25. augustil toimus Helsingis rahvusvaheline antidopingu alane seminar, mille peamiseks teemadeks olid dopingut puudutavate teemade harmoneerimine ning haridustöö antidopingu valdkonnas Baltimaades ning kuues endises N. Liidu vabariigis.

Selline seminar toimus esmakordselt ja väärrib märkimist seetõttu, et algatajateks olid Balti riikide antidopingu organisatsioonid, kelle vahel toimub antidopingu alane koostöö.

Helsingi-projekti rahastasid Euroopa Liit ja Soome Haridusministeerium. Peaorganisatoriks oli Soome Antidopingu Komitee ning partneriteks Leedu, Läti, Eesti, Iirimaa, Holland, Rootsi, Poola ja Tšehhi Vabariigi spordiorganisatsioonid. Eestit esindasid kultuuriministeeriumi asekanstler Siim Sukles, Eesti Spordi Kesklüüdi peasekretär Rein Ööbik ja Eesti Antidopingu Keskuse juhatajana allakirjutanu.

Endistest N. Liidu vabariikidest olid kutsutud kohale Armeenia, Gruusia, Aserbaidžaan, Valgevene, Ukraina ja Moldova.

Kuna enamikus endistest liiduvabariikidest on antidopingu alane tegevus alles algusjärgus ja vastavad struktuurid loomisel, siis oli ka teemadevalik suunitlusega, mis hõlmas võimalikult erinevaid probleemseid valdkondi antidopingu alaste struktuuride loomisel ja funktsioneerimisel.

Nii olid kaks seminaripäeva jaotatud kuueks sessiooniks, mis igaüks käsitles ühte olulist valdkonda. Teemadeks olid:

- rahvusvaheliste organisatsioonide positsioon ja ülesanded dopinguvastases võitluses spordis;
- õiguslased probleemid antidopingu alases töös;
- koostöö tolli ja politseiga;
- antidopingu alane haridustöö erinevate sihtgruppidega;
- dopingukontrolli protseduuri kvaliteet;
- kaasaegsed testimisvõimalused ROK-i akrediteeritud laborites.

Ümarlauavestluses, kus osalesid spordifunktsionäärid Balti riikidest ja endisest liiduvabariikidest, käsitleti dopinguvastase tegevuse hetke seisuga ning võimalikke koostöökvavasid.

Toimus ka ROK-i akrediteeritud Helsingi dopingulabori ühiskülustus, kus oli võimalik tutvuda kaasaegseima laboritehnika ja testimisvõimalustega.

Seminaril lõpus otsustati moodustada nn Kaukaasia ja Balkani regioonid (eeskujuks oli võetud Balti regioon), mis saaks edaspidi aluseks erinevate antidopingu alaste projektide läbiviimisel piirkonniti. Üks nn Sprint-sarja seminaridest Euroopa Nõukogu egiidi all otsustati lähitulevikus korraldada Kaukaasia regioonis.

Seminarist osavõtjad hindasid seminari ladesat korraldust ja aktuaalset teemadevalikut. Samuti oli seminar heaks lähtepunktiks tihedama koostöö loomisel endiste N. Liidu vabariikidega antidopingu valdkonnas.

pealkirjas 2x eesti

Eesti üliõpilased tõid Eestile suveuniversiaadilt kolm medalit

TIINA BELJAEVA
Eesti delegatsiooni juhi abi 21. suveuniversiaadil

22. augustist kuni 1. septembrini toimus 2008.a olümpialinnas Pekingis 21. suveuniversiaad. Eesti delegatsiooni koosseisus osales universiaadil 30 sportlast, Hiinast toodi ära üks kuld- ja kaks pronksmedalit.

Kümne Eesti (Tartu Ülikooli, Tallinna Pedagoogikaülikooli, Tallinna Tehnikaülikooli, Tallinna Tehnikaülikooli Kõrgema Majanduskooli, Audentese Kõrgema Ärikooli, Akadeemia Nord, Tallinna Tehnikakõrgkooli, Õigusinstituudi, Sisekaitseakadeemia ja Eesti Kõrgema Kommertsikooli) ning kolme välisülikooli (Moskva Ülikooli, St. John'si Ülikooli ja Harvardi Ülikooli) tudengitest komplekteeritud võistkond esines kuuel spordialal 12-st: kergejõustikus, vehklemises, judos, lauatennises, ujumises ja iluvõimlemises. Iga kahe aasta tagant peetavatel väga kõrgetasemelistel üliõpilaste tiitlivõistlustel osales üldse 6675 sportlast ja esindajat 165-st riigist.

21. suveuniversiaad oli alates 1993. aastast iseseisva riigina universiaadidel osalenud Eestile läbi aegade edukaim, kaheksa-aastase vaheaja järel võideti koguni kolm medalit. Senise ainukese medali oli taasiseseisvunud Eestile võitnud Indrek Kaseorg kümnevõistluses 1993. aastal. Tõsi, Eesti sportlased on universiaadidelt võitnud palju medaleid varemgi, kuid siis esineti N. Liidu koondise värvides. Viimati võitis eestlane suveuniversiaadil 14 aastat tagasi – Marek Kaleta odaviskes 1987. Pekingist medalisaagiga jäädi riikide üldarvestuses 24. kohale.

Neljandal universiaadil osalenud Aleksander Tammert (Audentese Kõrgem Ärikool, Ülikooli Spordiklubi) võitis kettaheite kindlalt tulemusega 65.19. Nikolai Novosjolov (Moskva ülikool) ja Olga Aleksejeva

(Tartu Ülikool) vehklesid end epees pronksmedalitele. Edukalt esinesid Marko Aleksejev (Akadeemia Nord) meeste kõrgushüppes, kus finaali esimesel katsel ületatud 2.20 andis kuenda koha. 35-kraadises kuumuses suutis Indrek Turi (TPÜ) teha isiklikust rekordist 11 punkti nõrgema resultaadi 7628, millega kaasnes igati vääriline 6. koht.

Lauri Leis (TTÜ KMK) uuendas isikliku tippmarki eelvõistlusel 16.25 ning tulemus finaalis 16.19 andis 8. koha. Gert Kanter, samuti TTÜ KMKst heitis ketast 57.44 ning oli selle tulemusena 14. Jaak Savvi, kes õpib USAs Saint John'si ülikoolis, uuendas 100 m liblikujumise eelringis enda nimel

olevat Eesti rekordit, saades 54,94-ga 10. koha. TTÜs tudeeriv Martin Viilep tegi oma edukaima tulemuse 50 m seliliujumises (26,83) – 11. koht. Lauatennises paaris mängus olid edukaimad Jüri Martin - Vallo Vainula (TTÜ), kes jäid tugevas konkurents 9.-16. kohale. Samale kohale tuldi lauatennise meeskonnavõistluses, kus kaasa aitas ka Pekka Laidinen (TPÜ).

Ainukese iluvõimlejana tegi kaasa Irina Stadnik TPÜst ning saavutas individuaalses mitmevõistluses 35 osaleja seas tubli 19. koha. Judokoondis piirdus seekord tagasihoidlikuma etteastega. Loosiõnn ei naeratanud ning väga tugevate vastastega maadeldes sai eelringidest edasi vaid Rasmus Toompere (TÜ), lohutusringi pääsesid Joel Rothberg (Tallinna Tehnikakõrgkool) ja Katre Tekkel (TPÜ).

21. suveuniversiaad jäi Eesti delegatsioonile meelde oma ülikõrge korraldusliku ja sportliku taseme poolest. Spetsiaalselt universiaadiks ehitatud sportlasküla mahutas 7000 sportlast-esindajat. Kahe nädala jooksul valitses üliõpilaselinnakus tõeline melu: pallimängijad tegid koos treeninguid, temperamentsemad koondised laulsid ja tantsisid tuju üleval hoidmiseks, kuumuse eest otsiti värskendust purskkaevudest, lõdvestuseks kasutati aktiivselt hotelli 14. korrusel asuvat basseini. Igal õhtul toimus tunniajaline kultuuriprogramm Hiina parimate artistide esituses. Pea kõik delegatsiooni liikmed püüdsid osta saada ka tükikesest iidsest Hiina kultuurist.

Tubli esinemine universiaadil on paljude sportlaste jaoks oluline etapp enne olümpiakoondisse jõudmist. Järgmine suveuniversiaad toimub kahe aasta pärast Lõuna-Koreas Daegus.

Olümpiajooksu võitsid Košelev ja Salumäe

Juulikuus EOK egiidi all peetud Tallinna olümpiajooksu võitis meestest Vjatšeslav Košelev ja naistest Jane Salumäe.

Košelevile järgnesid Toomas Tarm ja Aleksi Saveljev. Üldkokkuvõttes 10. koha saanud Salumäe järel oli teine Natalja Kononenko ja kolmas Tatjana Mannima.

Loskutovile ei olnud Ülemiste jooksul vastast

Augusti lõpus Rahvusvahelise Olümpiapäeva egiidi all toimunud 29. ümber Ülemiste järve jooksul ei olnud vastast Pavel Loskutovile, kes kordas tunamullust võitu. Naistest sai esikoha Maile Mangusson.

Loskutov võitis Vjatšeslav Košelevi ees 11 sekundiga ja Toomas Tarmi ees pea kahe minutiga. "Kolm-neli kilomeetrit tegin tempot ja otsustasin konkurentidega vahe sisse joosta. Distantsi teist poolt võtsin juba kergemalt," kommenteeris Loskutov.

Naiste klassis võitis Mangusson lõpuks Lilia Kesküla ees rohkem kui 40 sekundiga. Kolmanda koha sai alles 13-aastane Sillamäelt pärit Natalja Kononenko. "Kuna võistlusi on viimasel ajal olnud tihedalt, oli peamine võita, vähemtähtis oli hea aeg," märkis Mangusson.

Kuum suveilm meelitas 16-kilomeetrisele ümber Ülemiste järve jooksule 199 spordisõpra. Võistluste peakorraldaja Urmo Raiend OÜ Spordiüritustest oli optimistlik: "Samal ajal toimusid ka Tallinna rattasõit ja Viimsi rulluisumaraton. Need võtsid meilt võimalikke osalejaid. Meie eesmärk ei olegi massiüritus, rõhume rohkem kvaliteedile ja usun, et selle ka saavutasime." Raiendi sõnul on viieaastane korralduskogemus taganud selle, et võistluse ettevalmistamine sujus viperusteta.

Raiend näeb tulevikus ka arenguruumi. "Tulevikus tahaks kaasata ka Soome ja Läti jooksjaid." OÜ Spordiürituste eesmärk on tulevast aastast käivitada üle-eestiline järvejooksude sari.

IVO DOBKEVITSCH

SUUSATAMINE**Põhjamaade suusajuhid kohtusid Tallinnas**

Septembri esimesel nädalavahetusel toimus Tallinnas Põhjamaade Suusanõukogu istung, millest võtsid osa Soome, Rootsi, Norra, Taani, Islandi, Läti ja Eesti suusaliidu presidendid ja peasekretärid.

Istungil võeti teadmiseks Eesti esitatud ettepanek korraldada koos 35. Tartu maratoni 2004. aastal esimesed pikamaasuusatamise MM-võistlused. Osalenud suusajuhid lubasid ideed tutvustada oma liitudes ja edastada ettepanekud. Pärast ühist kooskõlastamist esitatakse idee Rahvusvahelise Suusaföderatsiooni (FIS) kongressile järgmisel kevadel.

Istungil arutati veel Eesti esitatud ettepanekut korraldada Saku Suverulli raames esimesed suvesuusatamise MM-võistlused või Grand Prix' sari koostöös teiste Põhjamaadega. Idee oli huvipakkuv ja lähiajal esitavad Põhjamaad oma ettepanekud.

Kõik osalejad toetasid üksmeelselt ettepanekut korraldada 2003. aastal esimesed kuni 23-aastaste suusatajate MM-võistlused. Selline tiitlivõistlus oleks suureks väljundiks ja motivatsiooniks kõige riskantsemale suusatajate grupile – järelkasvule vanuses 20-23 aastat. Kõik osalenud maad andsid oma kooskõlastuse ja selline ühine seisukoht esitatakse ka FIS-ile.

Järgmine Põhjamaade suusajuhide kohtumine leiab aset aasta pärast Rootsis Falunis.

Sportnet, www.sportnet.ee

LIIKUMISPAIGAD**Haapsalu valmib esinduslik spordihoone**

Haapsalu Wiedemanni gümnaasiumi üle 30 miljoni krooni maksev rahvusvahelistele nõuetele vastava spordihoone avamiseni on jäänud vähem kui kuu.

Augusti lõpus hindas Eesti ühe nüüdisaegsena spordihoone ehitust spetsialistide komisjon. "Pisipuudusi komisjon leidis, kuid suurehituse valmimist need edasi lükata ei tohiks," sõnas linnavalitsust komisjonis esindanud ehitusjäreelvalve insener Mati Jets.

Wiedemanni kooli võimla kasutamist hakkab korraldama loodav Haapsalu linna spordibaaside haldusettevõtte Tarmo Tuisu juhtimisel. Avaüritus on plaanitud 28. septembrile.

Wiedemanni kooli võimla ehitus algas tunamullu septembris. Esialgu kavandatud koolivõimlast kasvas välja Eesti suuremaid, ligi tuhat pealtvaatajat mahutav rahvusvahelisele nõuetele vastava spordihoone avamiseni on jäänud vähem kui kuu.

helistele nõudmistele vastav spordihoone.

BNS, www.bns.ee

Nõmme sisejula sai nurgakivi

Augusti keskel sai nurgakivi ehitusjärgus olev Nõmme sisejula, mis peaks maksma minema ligi 20 miljonit krooni. Nõmme linnaosavanema Urmas Paeti sõnul peab Nõmme sisejula valmima järgmise aasta 15. juuniks.

Pääsküla Gümnaasiumi kõrvale Vabaduse puistee ja Vikerkaare tänava nurgale rajatava kompleksi kahel korrusel on üldpinda 2544 ruutmeetrit. Esimesel korrusel on kaks basseini, kohvik, abiruumid ja tehnilised ruumid. Teisel korrusel asuvad aeroobika- ja jõusaalid ning abiruumid. Hoone projekterimisel on kõikjal arvestatud invaliididega – teisele korrusele viib lift ning mõlemal korrusel on üks WC ja duširuum mõeldud invaliididele.

Sportnet, www.sportnet.ee

Pirita-Kosel avati spordiplats

Augusti lõpus avati Pirita-Kosel Tamme pargis renoveeritud spordiväljak.

Pirita linnaosa valitsuse abiga uuendatud sportimispaiga avamisel osalesid Sydney olümpiamängudel judos pronksmedali võitnud Aleksei Budõlin ja viievõistluse Euroopa meister Imre Tiidemann, kes mängisid kohalike noorte ja linnaosavalitsejatega jalgpalli ning võistlesid korvpalli vabavistest.

BNS, www.bns.ee

SPORDIMEEDIA**Ajakirjanike kümnevõistluse võitis Sulev Valner**

Maalehe peatoimetaja Sulev Valner (36) võitis jalavigastusest hoolimata nädalavahetusel Viljandis 4396 punktiga tänavuaastase ajakirjanike kümnevõistluse, mis osalejate arvult püstitas sarja rekordi.

Ajakirjanike endi korraldatav kümnevõistlus oli eelmise 11 korraga võrreldes kõige osavõtjaterohkem – võistlustulle läks 31 meest ja sama palju ka lõpetas. Esimese koha võitis Sulev Valner 4396 punktiga, teiseks tuli Mega webmaster Remy Tiitre 4368 ja kolmandaks Eesti Päevalehe uudistetoimetuse juhataja Jaanus Piirsalu 4260 punktiga.

"Kõik võistlejad olid seekord tulnud väga tõsiselt osalema. Kahe esimese alaga ma paarsada punkti kaotas ja see aasta polnud ka väga hea jooksvorm – tegelikult ootan ma juba mitmendat aastat järjest, et nooremaid peale tuleks. Postimehest Urmas Seaver tundus väga ohtlik, kui ta esimese päeva võitis, aga õnneks läks tal teine päev kehvemini," ütles Valner EPL Online'ile.

Üritust toetasid Eesti Spordiajakirjanike Liit, kondiitritööstus Kalev, Tallinna Vesi ja Adidas.

PIRET PEENSOO, Eesti Päevaleht Online, www.epl.ee

JALGPALL**Blatter ennustab Eesti jalgpallile suurt tulevikku**

Septembri esimesel nädalavahetusel Tallinnas kahepäevasel visiidil viibinud Rahvusvahelise Jalgpalliasotsiatsiooni (FIFA) president Sepp Blatter ennustab Eesti jalgpallile suurt tulevikku.

Ajakirjanike ees rääkides kinnitas esimest korda Eestis viibinud Blatter, et teinud kiir-tutvuse Eesti jalgpalli ülesehituse, organisatsiooni tööga, staadionide ja treeningukohtadega, on ta kindel, et Eesti jalgpall on tõusuteel. "Maailma jalgpalliringkondades tekitab suurt elevust, kui Eesti juhtis MM-valikmängus kahel korral Hollandi vastu, kuigi lõpuks pidi kaotusega leppima," sõnas 26 aastat FIFA-s töötanud Blatter.

BNS, www.bns.ee

SPORDIORGANISATSIOONIDE INFO**TUK-i uus nimi on Spordimeditsiini Sihtasutus**

Sihtasutus Tippspordi Uuringukeskus (TUK) kannab vastavalt nõukogu otsusele 23. juulist 2001 uut nime – Spordimeditsiini Sihtasutus. Nime muutuse tingis vajadus viia nimi kooskõlla sihtasutuste seaduse nõuetega. Infomaterjalides (telefoniraamatud jms) võib keskuse leida ka ärinime alt – Spordimeditsiinikeskus. E-posti ja kodulehekülje aadressid ei muutu.

Noorsportlaste terviseuuringud tasuta oktoobri lõpuni

Spordimeditsiinikeskused Tallinnas ja Tartus viivad 10-18 aasta vanustele noorsportlastele läbi terviseuuringuid haigekassa vahendite arvelt kuni 1. novembrini 2001. Kehtiv ravikindlustusleping võimaldab Tallinnas teha tänavu veel vaid 1000 ja Tartus 300 uuringut. Alates 1. novembrist 2001 maksab terviseuuring 350 krooni. Registreerimine Tallinnas tel 639 8606 ja Tartus 07 34 0001.

Toimub ETSÜ juubelikonverents

Eesti Tervisespordi Ühendus korraldab 1. novembril Tallinna Olümpiakeskuses teaduslik-metoodilise konverentsi "ETSÜ – 10 aastat". Programmis on tagasisaade ETSÜ kümneaastasele tegevusele, paneeldiskussioonides arutletakse teemadel "Liikumine looduses ja rekreatsioon" ning "Tervisesport ja liikumisharrastus Eestis – kuidas edasi?".

Turniirbridži liidus uued juhid

Võrus toimunud Eesti Turniirbridži Liidu esindajatekogul valiti järgmiseks kolmeks aastaks uus kaheksaliikmeline juhatuse. Liidu presidendiks on alates augustist Sven Sester, viitsepresidentideks Aavo Heinlo ja Peeter Lond ning peasekretäriks Aarne Rummel.

Kokkuhoiupoliitika päästis Salt Lake City talimängud

Välisajakirjanduse põhjal SVEN SOMMER

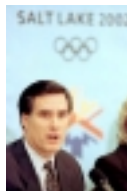
Korruptsiooniskandaali muserdatud Salt Lake City taliolümpiamängude projekt on läbinud õnnestunud kokkuhoiukuuri. Ähvardavad miljardilised miinused on paari aastaga pöördunud lootuseks tulla raskest seisust välja vähemalt nulltulemusega.

Vähem kui pool aastat enne mängude algust paistab Salt Lake City kõike muud kui järgmiste talimängude korraldaja. Ohutemperatuur läheneb kolmekümnele soojakraadile ning linna ümbritsevad punakaprüunid mäed rõhutavad valitsevat kuumust ja kuivust.

Linna keskmise asetseva kõrghoone ülakorrustel asuvates korralduskomitee ruumides ollakse mängude õnnestumises siiski kindlad. Enesekindlusest annavad tunnistust kinnitused, et veebruariks, mil mängud toimuvad, saab mägedes olema piisavalt lund. Ümberkaudsetes mägedes toimub enamik võistluseid ning normaalsel talvel polekski lumi probleem.

Uue tegevjuhi käe all tõusu-teele

Kuid vaid kaks ja pool aastat tagasi oli meeoleolu Salt Lake Citys hoopis teistsugune. Mängude korraldajaid süüdistati Rahvusvahelise Olümpiakomitee liikmetele kingituste jagamises ning hääle ärastmises. Korruptsiooniskandaali vallandudes ja jätkumises otsustas osa sponsoreid investeerida algsest OM-i toetamisest möeldud summad mujale ning teine osa oli valmis loobuma. Kõige raskemal perioodil näitas mängude eelarve ligi 600 miljoni dollarilist auku. Räägiti juba mängudest loobumisest... Innsbruck, varem (1976) juba korra talimängud päästnu, teatas, et suudab vajadusel tagada mängude laitmatu korralduse.

Korruptsiooniskandaali tulemusena vahetati korralduskomitee juhtoinaid, uueks tegevjuhiks sai kõva käe poolt tuntud Mitt Romney. Uus juht alustas eelarve kulude poole kärpimisega ning tänava augusti alguses oli eelarve puudujääk veel kõigest 50 miljonit

dollarit. "Tundub, et nüüd tuleme omadega nulli. Säätupoliitika on õnnestunud ning eelarves leidub ka 171 miljoni dollari suurune summa ettenägematuteks kuludeks, millest peaksime samuti suutma kokku hoida," ütleb üks mängude pressiesindajatest Vania Grandi.

Ka sponsorluses pole lõppkokkuvõttes läinud nii kehvasti kui algsest kardeti. Firmadega on tehtud lepinguid umbes 500 miljoni dollari eest. Seda on rohkem kui ühtedelgi varasematel mängudel. Mõned väiksemad lepingud on viimasel ajal lisandunud, kuid midagi olulist enam juurde tulemas pole.

Talimängude paraolümpiamängude kogueelarve on 1,33 miljardit dollarit. Võistluspaikade ehitamiseks ning teede parandamiseks on kulunud riigi ja Utah' osariigi raha 500 miljonit dollarit.

Kohalike suur toetus

Majandusmuresid on leevendanud muu hulgas õnnestunud piletimüük. Mängudele müüdavast 1,8 miljonist piletist on müümatu veel kõigest 200 000. "Tegemist on esimeste olümpiamängudega, mille piletimüük toimub peamiselt Interneti kaudu. Nii suur huvi mängude vastu on üllatus," räägib Grandi ja lisab, et mäesuusatamise, vigursuusatamise, iluuisutamise, suusahüpete ja meeste jäähoki võistlustele enam pileteid ei ole.

Suure soosingu tõttu on osad võistluspaigad osutunud liiga väikesteks. Näiteks osadele mäesuusadistsipliinidele müüakse vaid 17 500 piletit. Nii mõnedki võistluspaigad vajaksid lisatribüüne, kuid nende ehitamine maksaks rohkem kui prognoositavad piletitulud.

Korraldajatele on olnud suureks kergenduseks ja toeks ka utahlaste soosiv suhtumine mängudesse, mida ei suutnud morjendada ka korruptsiooniskandaal. Võistluspiletitest 40 protsenti jäi kodusariigi elanikele.

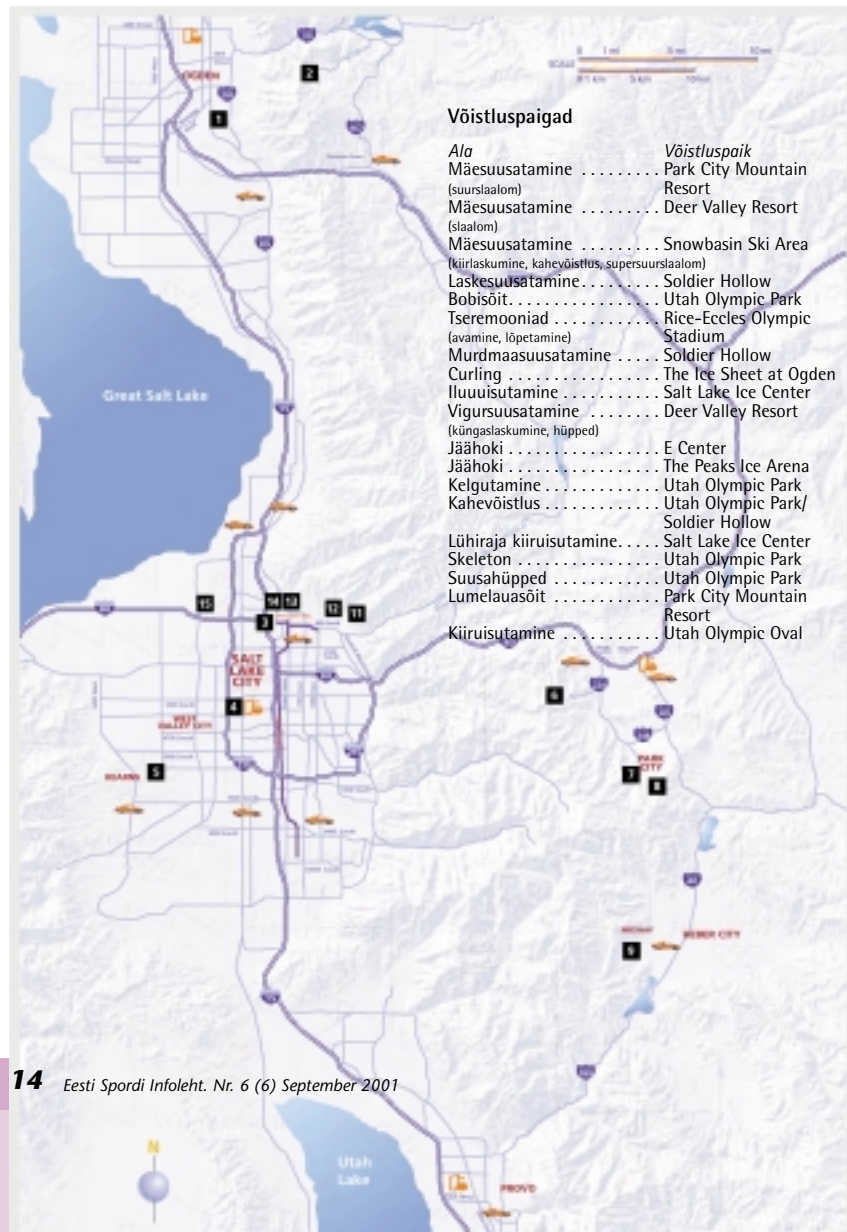
Suurest innukusest räägib ka see, et mängudel soovib kaasa lüüa 60 000 vabatahtlikku. Piirmäär aga saab olla 22 500...

Turvalisus kontrolli all

Pooletunnise sõidutee kaugusel üleval mägedes on mängude lähedus juba selgemini tuntav kui linnas. Tribüüne ja parklaid ehitatakse kiirtempo. Kuna mängud toimuvad Ameerikas, on väheusutav, et suurem osa rahvast võistluspaikadesse ühistranspordiga sõidab. Võistluspaikadesse viivaid teid on laiendatud ning vähemalt praegusel ajal sujub kohalejõudmine probleemilt.

1996. aasta Atlanta mängudel oli üks suuremat probleemidest just transport. Sõiduplaanidest ei peetud kinni, ka bussijuhid ei leidnud sageli teed võistluspaikadesse. Salt Lake Citys kinnitatakse, et Atlanta kogemustest on võetud õppust. Mängude ajaks laenatakse Salt Lake Citysse muudest osariikidest 600 bussi ning bussijuhidele korraldatakse täiendavad kursused.

Atlanta negatiivsemate mälestuste hulka kuulub ka olümpiapargis tehtud pommirünnak. Sarnase intsidendi vältimiseks Salt Lake Citys võetakse kasutusele eriti ranged turvameetmed. FBI on juba algusest saati olnud korralduse juures rohkem kui Atlantast. Ühena turvalisuse tõhustamise abinõuna on kaamerate jõuline ülespanek kõikvõimalikesse avalikesse kohtadesse.

Kuhu edasi, kuidas edasi, eesti suusatamine?

VIRGE SOMMER, SVEN SOMMER

Eesti suusatamine pole uute väljakutsete vastuvõtmisel kõhelnud. Endast on märku antud nii võistluste korraldajana, tippude olemasoluga kui suusapoliitikas kaasaraäkijana.

Olla Worldloppet peakoordinaator – tee me ära! Korraldada küllaltki napi ettevalmistusgraafikuga maailma karikavõistluste etapp – saab tehtud! Viia maailmaklassi võistluseks omas elemendis Saku Suverull ja Tartu maraton, korraldada Eestis maailma suusaametnike olulisi kohtumisi-nõupidamisi – milles küsimus! Ühestki pakutud võimalusest pole ära öeldud. Korraldiku lobby-tööga on neid juurdegi võidetud.

Suusarahvas teab – haardab võimalusest, oled kaasaraäkija, ütled ära – ei pruugitaagi rohkem pakkuda. Kaasaraäkija staatus tähendab aga paljude uute kanalite avanemist, ent eelkõige on see promotöö, mille vilju hakatakse noppima tulevikus.

Et saada sõnaõigust suusamaailma vägevate – Põhjamaade ja Kesk-Euroopa riikide – kõrval, tuleb aktiivne olla. Võib-olla meie õnneks, aga rahvusvahelises suusaelus domineerivad mäekõrguselt alpijalad ehk mäesuusatamine. Põhja alad ehk mürdmaasuusatamine, kahevõistlus ja suusahüpped on siiski vaeslapse rollis, moodustades vaid umbes kümnendiku kogu Rahvusvahelise Suusaföderatsiooni egiidi all toimuva turuosast.

Sestap on mürdmaasuusatamises ja kahevõistluses ka mõneti kergem oma inimesi piruka juurde saada ning seda võimalust on hästi ka kasutatud. Tiit Pekki, Allar Levandi ja Madis Lepajõe on tegevad ka rahvusvahelise suusaelu kõõgipoolel.

Hoogne lobby ning viks ja viisakas käitumine on andnud eesti suusatamisele viimasel ajal mitmeid häid eneseteostamisvõimalusi. Samas süvendanud ka julgust juurde küsida.

Septembri esimesel nädalavahetusel Tallinnas toimunud Põhjamaade suusanõukogu istungil tegi Eesti ettepaneku korraldada koos 35. Tartu maratoniga 2004. aasta esimesed pikamaasuusatamise MM-võistlused. Osalenud suusajuhid lubasid ideed tutvustada oma liitudes ja edastada ettepanekud. Pärast ühist kooskõlastamist esitatakse idee Rahvusvahelise Suusaföderatsiooni (FIS) kongressile järgmisel kevadel.

Teine Eesti ettepanek puudutas Saku Suverulli raames esimeste suvesuusatamise MM-võistluste või teise variandina Grand Prix' sarja etapi korraldamist. Ka seda ideed lubati kaaluda.

Igati tõsised väljakutsed. Ei saa aga salata, et nii Tartu maraton kui Saku Suverull on viinud oma korraldusliku taseme üsna kõrgele ning vajavad uuendusi. Suverullil on juba proovitud kahepäevasele üritusele külge pookida kõikvõimalikku lisaatribuutikat kuni autovõidusõiduni välja, ent selge on see, et väga palju kaugemale minna ei saa. Maakera sees pole suuremat maakera ja nii ei saa hakata ümbritsev melu varjutama seda, mille pärast seda üritust tegelikult peetakse ehk sportlikku jõukatsumist.

Niisiis on ainuke võimalus tõsta ürituste sportlikku taset ja väärtust. Tartu maratoni puhul on see igati võimalik, sest pikamaasuusatamine muutub järjest professionaalsemaks ja võistlused hinnatumaks. Suverulli puhul on asi komplitseeritum ja seda näitab kasvõi laskejooksu maailma-meistrivõistluste vähene populaarsus. On selge, et suusatamine jääb talialaks, vähe-

malt lähimate aastate globaalsete kliimaprognooside tingimustes.

Teine oht peitub meis endis. Eesti Suusaliit on laialt ette võtnud. Juba võistlused ise nõuavad lisaks intellektuaalsele kapitalile ja finantsressurssidele ka baase, infrastruktuuri ja veel palju pisiasju. Ette on võetud aga tublisti: lisaks nimetatud Tartu maratonile ja Suverullile maailma karika etapid nii mürdmaasuusatamises kui kahevõistluses, Põhjamaade noorte ja juunioride meistrivõistlused jne.

Kuid võistlused on vaid üks tahk. Samas loodetakse edule rahvusvahelisel areenil, ala tasakaalustatud areng nõuab ressurside paigutamist ka noortetöösse, suusakeskuste arendamisse ja koolitusse. Juba Suverull nõuab üle kahe ja poole miljoni krooni...

Kas Eestis on see kapital – nii finants- kui inimressurs – olemas? Senised meeldivad kogemused on näidanud, et on. Ka suusaliidu ametnikud raiuvad kui rauda, et suusaelu areng ei jää inimeste ega raha taha pidama. Ei hakka vastu vaidlema, vastupidi – suusarahva julgust võiks nii mõneleegi alaliidule eeskujuks seada. Siiski soovitaks suusatajatel enne julgeid otsuseid üheksa korda mõõta ja siis ühe korra lõigata.

Üheskoos unistust kandes

Täiuseihalus.

Mõttelend.

Tegevushaare.

Ühtekuuluvus

suures ja õilsas

mängus.

Kustumatu valgus,

mis väärrib

lugupidamist.

Unistus,

mis saanud

alguse

päikesekiirest.

EOK SPONSOR

E E S T I O L Ü M P I A L I I K U M I S E T O E T A J A D 2 0 0 1 - 2 0 0 4